

Terenga 2: Hōtaka 19 – Kāore...a/o

Ko te reo o AKO tēnei te maioha ake nei ki a koutou kei ngā tōpito katoa o te whenua houkura. Kua auraki mai tātou ki te hūkere i te moana hīnarunaru o te reo Māori. Ko koe ki tāu hoe, ko au ki tāku. Hoake tāua ki te paewai o te rangi.

Hei Mahi Whakarongo

Anei ētehi pātai hei whakautu mā koutou i a koutou e whakarongo ana ki te kaikōrero o te rangi nei.

1. He aha tētehi hua o te Manu Kōrero hei tāna?
2. He aha tētehi atu kupu mō te 'taiopetanga'?
3. He aha te rerekētanga o ōna wā i ēnei wā?

Whakatauritehia ō whakautu ki ērā o ngā ākongā o AKO.

He Whakamārama

Tirohia ngā rerenga kei raro iho nei. He aha te whakatakotoranga kei te kitea atu?

1. Kāore ō rātou papangaruā.
2. Kāore ō Pare waka.
3. Kāore ā tāua paraoa.

*Me kupu takitini te kupu ka whai ake i te 'Kāore', ahakoa kotahi te mea e kōrerohia ana.

- a) Kāore he **whakairo** o te wharenuī.
- e) Kāore o te wharenuī **whakairo**.

- i) Kāore he **kura** o te hapori.
- o) Kāore o te hapori **kura**.

*I roto i tēnei whakatakotoranga, mehemea kei mua te **rirohanga** i te a/o, kāore he tohutō. Mehemea kei muri te **rirohanga** (possession) i te a/o, me whai tohutō te a/o.

Hei Manatu

Me tūpato tātou ki ētehi o ngā kiwaha reo Pākehā e kaha ana te whakamahia e tātou ia rā, ia rā.

Anei ētehi tauria e kawa ana ki te taringa o te tangata matatau ki te reo Māori:

- *Your turn.* Tō huri! x Kei a koe! / Karawhiua! ✓
- *Gimme five!* Homai rima! x Pākia te ringa! ✓

Ko te painga atu mehemea ka mau tonu te kiwaha ki te wairua Māori o te whakaaro, ahakoa he kōrero e ahu mai ana i te ao Pākehā. Kia kaha tātou. He nui ngā whakawai o te reo Pākehā e pā kaha mai nei ki te reo Māori.

Hei Mahi

Whakauru te tohutō ki ngā a/o i runga i ngā tohutohu o runga ake nei:

1. Kāore he reo o te manuwhiri.
2. Kāore a te rōpū waiata tautoko.
3. Kāore o rātou kākahu, kāore a rātou kai.
4. Kāore he kōrero a te kaiwhakawā.

Whakautu:

1. o 2. ā 3. ō, ā 4. a